

PM 2008 RII (Dnr 303-1777/2008)

Naturvårdsverkets framställan om ändringar i förordningen (2007:19) om PCB m.m.

Remiss från Miljödepartementet

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Som svar på remissen från Miljödepartementet överlämnas och återopas denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Ulla Hamilton anför följande.

Ärendet

Naturvårdsverket har riktat en framställan om ändringar i förordningen (2007:19) om PCB m.m. Miljödepartementet har remitterat framställan till bland annat Stockholms stad. Remisstiden sträcker sig till och med den 3 november 2008.

Naturvårdsverket föreslår ändringar av förordningen om PCB m.m. Förslagen innebär främst att det ges visst utrymme för dispenser, att redan genomförda saneringar godkänns och att krav ställs på sanering vid om- och tillbyggnad samt rivning i de fall då PCB-halten i fog- och golvmassor är mellan 50 och 500 ppm. Förslagen innebär bättre möjligheter för tillsynsmyndigheterna att tillgodose behovet av rimlighetsavvägningar för tillämpningen av förordningen, tillgodoser rättviseaspekter bättre och förtydligar kravet på sanering av mindre förorenade fog- och golvmassor. Sammantaget medför detta vissa lättnader för verksamhetsutövare/husägare utan att det medför betydande försämringar ur hälso- och miljöskyddssynpunkt.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Stadsledningskontoret är positivt till de föreslagna förändringarna och menar att de innebär en anpassning till hur PCB faktiskt hanteras rent praktiskt idag.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker förslaget med tillägget att tillsynsmyndigheten får utrymme att göra skälighetsavvägningar även när det gäller inventering av fastigheter.

Mina synpunkter

PCB är ett miljögift som varit föremål för bred debatt sedan 1970-talet. Som ett resultat av uppmärksamheten är PCB idag föremål för kraftfull lagstiftning. Den föreslagna förändringen är i allt väsentligt en anpassning till rådande verklighet. Inventeringskravet för PCB enligt förordningen har aldrig blivit tillgodosett i någon reell utsträckning. Fastighetsägare har istället inventerat och åtgärdat PCB-källor i enlighet med ordinarie drift- och underhållsplaner eller planerade ombyggnader. Detta förhållningssätt till förordningen accepteras också av de lokala tillsynsmyndigheterna utifrån argument om resurseffektivitet och den faktiska miljörisken. Att krav nu ställs

på sanering av PCB vid rivning är möjligen att slå in en öppen dörr, eftersom rivningsplanen i PBL redan idag förutsätter detta för att rivningslov ska ges. Jag stödjer i huvudsak de föreslagna förändringarna med hänsyn tagen till de synpunkter som framförs i remissvaret från miljö- och hälsoskyddsnamnden.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Som svar på remissen från Miljödepartementet överlämnas och åberopas denna promemoria.

Stockholm den 9 oktober 2008

ULLA HAMILTON

Bilaga

Remiss av Naturvårdsverkets framställan om ändringar i förordningen (2007:19) om PCB m.m.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Det antecknades till förteckningen att miljöpartiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

ÄRENDET

Naturvårdsverket har riktat en framställan om ändringar i förordningen (2007:19) om PCB m.m. Miljödepartementet har remitterat framställan till bland andra Stockholms stad. Remisstiden sträcker sig till och med den 3 november 2008.

Naturvårdsverket föreslår ändringar av förordningen om PCB m.m. Förslagen innebär främst att det ges visst utrymme för dispenser, att redan genomförda saneringar godkänns och att krav ställs på sanering vid om- och tillbyggnad samt rivning i de fall då PCB-halten i fog- och golvmassor är mellan 50 och 500 ppm. Förslagen innebär bättre möjligheter för tillsynsmyndigheterna att tillgodose behovet av rimlighetsavvägningar för tillämpningen av förordningen, tillgodoser rättvisaspekter bättre och förtydligar kravet på sanering av mindre förorenade fog- och golvmassor. Sammantaget medför detta vissa lättnader för verksamhetsutövare/husägare utan att det medför betydande försämringar ur hälso- och miljöskyddssynpunkt.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 september 2008 har i huvudsak följande lydelse.

PCB är ett miljögift som varit föremål för bred debatt sedan 1970-talet. Som ett resultat av uppmärksamheten är PCB idag föremål för kraftfull lagstiftning under nuvarande förordning som måste beskrivas som tydlig och med få utrymmen för tolkningar. Samtidigt konstaterar stadsledningskontoret att PCB i ett stadsövergripande perspektiv är ett jämförelsevis litet miljöproblem.

Stadsledningskontoret konstaterar att den föreslagna förändringen i allt väsentligt är en anpassning till rådande verklighet. Inventeringskravet för PCB enligt förordningen har aldrig blivit tillgodosett i någon reell utsträckning. Fastighetsägare har istället inventerat och åtgärdat PCB-källor i enlighet med ordinarie drift- och underhållsplaner eller planerade ombyggnader. Detta förhållningssätt till förordningen accepteras också av de lokala tillsynsmyndigheterna utifrån argument om resurseffektivitet och den faktiska miljörisken. Att krav nu ställs på sanering av PCB vid rivning är möjligen att slå in en öppen dörr, eftersom rivningsplanen i PBL redan idag förutsätter detta för att rivningslov ska ges.

Stadsledningskontoret stödjer de föreslagna förändringarna i förordningen och föreslår kommunstyrelsen besluta att som svar på remissen hänvisa till detta tjänsteutlåtande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 september 2008 enligt förvaltningens förslag att tillstyrka förslaget med tillägget att tillsynsmyndigheten får utrymme att göra skälighetsavvägningar även när det gäller inventering av fastigheter.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 8 september 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till de ändringar som föreslås. De förtydligar och underlättar tillsynen väsentligt och ger förvaltningen det utrymme för skälighetsavvägningar som tillsynd-

myndigheten normalt har.

Förvaltningen saknar utrymme för tillsynsmyndigheten att göra bedömningar i undersökningsplikten.

Enligt de förslag som framställs ska tillsynsmyndigheten, om det finns särskilda skäl, kunna medge att PCB-produkten inte avlägsnas. Det gäller alltså bara i fråga om saneringar. Förvaltningen anser att tillsynsmyndigheten bör ha samma utrymme att göra skälighetsavvägningar när det gäller inventering av fastigheter.

Det har framförts frågor och önskemål till Naturvårdsverket om undantag från undersökningsplikten, men Naturvårdsverket menar att de har svårt att se hållbara motiv för detta. Det gäller inbyggda fogar och golvmassor som är dolda och svåra att ta prover på utan att förstöra de material som täcker dessa fog- resp. golvmassor. Naturvårdsverket menar att kraven på inventeringen bör anpassas till situationen där sådana problem uppstår, att det räcker med ett konstaterande att det förekommer PCB. Det kan man göra genom att ta bort någon enstaka plåt, borra in till en fog eller ta ett luftprov etc.

Förvaltningens erfarenhet är dock att det är svårt att dra generella gränser. Alla byggnader ser olika ut och det varierar var PCB-produkter finns i byggnaden och det är svårt att förutse vilka problem som kan förekomma. Det finns alltid olika komplicerade fall som kräver en skälighetsavvägning. Det kan t.ex. finnas ombyggda fasader där man misstänker att det finns inbyggd PCB fog men inte vet var den ligger. I sådana fall skulle man behöva ta många slumpmässiga prover som skulle resultera i att den nya fasaden förstörs.

Förvaltningen anser att målet med undersökningskravet ändå kan uppfyllas. Dispens kan exempelvis medges under förutsättning att det är väl dokumenterat att det eventuellt finns PCB fogar eller golvmassor och att en inventering görs i samband med ombyggnad, renovering eller rivning.

Förvaltningen anser därför att tillsynsmyndigheten inte ska ha denna begränsning i tillsynsutövningen i fråga om undersökningskravet. Samma princip som också gäller vid bedömningar som tillsynsmyndigheten gör med avseende på hänsynsreglerna i miljöbalken bör gälla i detta fall.